ตลาดสินค้าเพื่อสวนเนเธอร์แลนด์ปรับตัวรับกระแสเพิ่มพื้นที่สีเขียว

เนเธอร์แลนด์เดินหน้าส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในบ้านและชุมชนผ่านแคมเปญระดับประเทศ “Plant je mee” ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม–30 พฤศจิกายน 2569 เชิญชวนประชาชนและองค์กรท้องถิ่นปลูกต้นไม้ ไม้พุ่ม ไม้ดอก และหัวพันธุ์ดอกไม้ในสวนและพื้นที่ชุมชน แคมเปญนี้มุ่งสร้างความเข้าใจว่า ฤดูใบไม้ร่วงเป็นช่วงที่เหมาะกับการปลูกพืชหลายชนิด เนื่องจากดินยังอุ่นจากฤดูร้อนและโดยทั่วไปมีความชื้นมากขึ้น ช่วยให้พืชพัฒนาระบบรากก่อนเข้าสู่ฤดูหนาวและพร้อมเติบโตในฤดูใบไม้ผลิ อีกทั้ง อาจลดความจำเป็นในการรดน้ำเมื่อเทียบกับการปลูกในช่วงที่อากาศแห้ง การรณรงค์ประกอบด้วยการเผยแพร่คำแนะนำในการปลูกและดูแลพืช การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และการเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียวในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ช่วยให้น้ำฝนซึมลงดิน และลดความร้อนในบริเวณบ้านและชุมชน รวมถึงส่งเสริมการปลูกพืชที่เป็นแหล่งอาหารสำหรับผึ้งป่าและแมลงผสมเกสรในช่วงต้นฤดูใบไม้ผลิ

ในช่วงเวลาเดียวกัน เนเธอร์แลนด์ยังจัดกิจกรรม NK Tegelwippen หรือการแข่งขันเปลี่ยนพื้นปูสวนหรือทางเดินเป็นพื้นที่สีเขียวระดับประเทศ ซึ่งในปี 2569 จัดระหว่างวันที่ 19 มีนาคม–31 ตุลาคม ส่งเสริมให้ประชาชนรื้อแผ่นปูพื้นในสวนและบริเวณบ้าน แล้วปลูกหญ้า ดอกไม้ ไม้พุ่ม หรือต้นไม้ทดแทน ผู้เข้าร่วมสามารถแจ้งจำนวนแผ่นปูพื้นที่รื้อพร้อมภาพถ่ายหลักฐานผ่านเว็บไซต์กิจกรรม เพื่อนับรวมเป็นผลงานของเทศบาลตนเอง กิจกรรมมุ่งเพิ่มพื้นที่ให้น้ำฝนซึมลงดิน ลดภาระระบบระบายน้ำและความร้อนจากพื้นผิวแข็ง ตลอดจนเพิ่มแหล่งอาศัยของสัตว์และแมลงในเมือง

Euromonitor International ระบุว่า ตลาดสินค้าเพื่อการทำสวนของเนเธอร์แลนด์ในปี 2568 มีมูลค่า 1,505 ล้านยูโร เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ฟื้นตัวจากการหดตัวร้อยละ 6 ในปี 2567 โดยมีแรงสนับสนุนจากความต้องการต้นไม้ภายในบ้านและผลิตภัณฑ์ที่เหมาะกับสวนหรือพื้นที่ปลูกขนาดเล็ก กลุ่มพืชสวน ซึ่งครอบคลุมต้นไม้ เมล็ดพันธุ์ และดอกไม้ มีมูลค่าสูงสุดที่ 946 ล้านยูโร หรือประมาณร้อยละ 63 ของตลาด ส่วนผลิตภัณฑ์ดูแลสวน เช่น วัสดุปลูกและผลิตภัณฑ์ปกป้องพืช เป็นกลุ่มที่เติบโตสูงสุดในปีดังกล่าว เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เป็น 174 ล้านยูโร

ทิศทางความต้องการสินค้าให้ความสำคัญกับความสะดวก การใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า และการลดภาระดูแล โดยเฉพาะการปลูกต้นไม้ในกระถางบนระเบียง ลานบ้าน และภายในอาคาร กระถางที่มีระบบสำรองน้ำและภาชนะปลูกที่เหมาะกับพื้นที่จำกัด ขณะเดียวกัน อุปกรณ์ทำสวนกำลังเพิ่มคุณสมบัติด้านเทคโนโลยี เช่น เครื่องตัดหญ้าอัตโนมัติที่ควบคุมผ่านแอปพลิเคชันและกำหนดขอบเขตการทำงานโดยไม่ต้องติดตั้งสาย รวมถึงเครื่องมือไร้สายที่ใช้แบตเตอรี่ร่วมกันได้หลายชนิด ดังนั้น การแข่งขันของสินค้าจึงครอบคลุมทั้งประสิทธิภาพ ความง่ายในการใช้งาน และค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม

แม้ดอกไม้และต้นไม้ยังได้รับความนิยม แต่ผู้บริโภคเริ่มให้ความสนใจกับกระบวนการผลิตมากขึ้น โดยผลสำรวจภาพลักษณ์ภาคไม้ดอกไม้ประดับของ Plants & Flowers Foundation Holland ซึ่ง Tuinbranche Nederland เผยแพร่เมื่อสิงหาคม 2569 จากการสำรวจชาวเนเธอร์แลนด์กว่า 2,200 คน พบว่า ภาพลักษณ์โดยรวมยังอยู่ในระดับบวกที่ 3.4 จาก 5 คะแนน เท่ากับการสำรวจครั้งก่อน ผู้บริโภคเห็นว่าดอกไม้และต้นไม้ช่วย

สร้างความสุขและทำให้บรรยากาศในบ้านน่าอยู่ขึ้น ขณะที่ราคาและการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นประเด็นที่กระทบมุมมองของผู้บริโภคบางส่วน ผลสำรวจจึงชี้ถึงความสำคัญของการให้ข้อมูลที่มาและกระบวนการผลิตอย่างชัดเจน ควบคู่กับการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและคุ้มค่า

การแข่งขันด้านผลิตภัณฑ์จึงครอบคลุมทั้งราคา การออกแบบ และประโยชน์ใช้สอย เช่น Capi Europe ผู้ผลิตกระถางของเนเธอร์แลนด์ มีสินค้าตั้งแต่กระถางสำหรับภายในและภายนอกอาคาร ไปจนถึงถังเก็บน้ำฝนที่ติดตั้งภาชนะปลูกต้นไม้ด้านบน บริษัทระบุว่ากระถางบางกลุ่มมีชั้นฉนวนด้านใน ส่วนถังเก็บน้ำฝนออกแบบให้มีน้ำหนักเบาและเชื่อมต่อสายยางได้ สินค้าเหล่านี้สะท้อนแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่นำการตกแต่งพื้นที่อยู่อาศัยมารวมกับการใช้งานและการจัดการน้ำ

นอกจากนี้ เนเธอร์แลนด์ยังส่งเสริมการปรับส่วนผสมของดินปลูกและวัสดุปลูกผ่านข้อตกลงความร่วมมือ Convenant Milieu-impact Potgrond en Substraten เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดการพึ่งพาพีต (วัสดุอินทรีย์จากซากพืช) โดยเพิ่มการใช้วัตถุดิบที่ผลิตทดแทนได้ เช่น วัสดุจากมะพร้าว เส้นใยไม้ และปุ๋ยหมัก ข้อตกลงกำหนดเป้าหมายปี 2573 ให้สัดส่วนวัตถุดิบดังกล่าวในวัสดุปลูกสำหรับผู้บริโภคทั่วไปอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 85 และสำหรับผู้ใช้เชิงวิชาชีพ เช่น ผู้ปลูกพืชและผู้จัดสวน อยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 50 ขณะที่ผลดำเนินงานปี 2568 อยู่ที่ร้อยละ 60 และร้อยละ 36 ตามลำดับ

การปรับส่วนผสมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ใช้วัสดุทางเลือก รวมถึงขุยมะพร้าวและใยมะพร้าวมากขึ้น แต่ต้องประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน งานวิจัยที่ Wageningen University & Research ชี้ว่า วัสดุที่มีคาร์บอนฟุตพรินต์ต่ำกว่าอาจมีผลกระทบด้านอื่นสูงกว่าได้ สำหรับใยมะพร้าว แม้ผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่ำ แต่กระบวนการผลิต การแปรรูป และการขนส่งมายังยุโรปยังส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมด้านอื่นอีกทั้ง ยังต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพเมื่อใช้ปลูกพืชจริง เช่น ความต้องการน้ำและปุ๋ยด้วย

<u>บทวิเคราะห์และความเห็น สคต.</u>

กระแสการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในบ้านและการปลูกต้นไม้ในพื้นที่จำกัดเป็นโอกาสสำหรับกระถาง ภาชนะปลูก และของตกแต่งสวนของไทย โดยควรให้ความสำคัญกับสินค้าที่เป็นทั้งของใช้และของตกแต่ง สามารถจัดวางบนระเบียง มุมห้อง หรือสวนขนาดเล็ก และมีรูปแบบเข้ากับการตกแต่งบ้าน แนวโน้มที่น่าสนใจ ได้แก่ กระถางขนาดกะทัดรัด กระถางแขวน และกระถางที่มีระบบสำรองน้ำ ซึ่งช่วยให้ดูแลต้นไม้สะดวกขึ้น ขณะที่งานเซรามิกและงานฝีมือสามารถสร้างความแตกต่างผ่านรูปทรง สี และพื้นผิว โดยประยุกต์ให้ร่วมสมัยและใช้งานง่าย สอดคล้องกับแนวโน้มสวนปี 2569 ที่ให้พื้นที่กับบรรยากาศอบอุ่น งานฝีมือ และการปลูกผักหรือสมุนไพรในบ้าน ทั้งนี้ การพัฒนาสินค้าควรคำนึงถึงความทนทาน การเคลื่อนย้ายสะดวก และราคาที่เหมาะสมควบคู่กัน เพื่อให้ผู้บริโภคเห็นคุณค่าทั้งด้านความสวยงามและประโยชน์ใช้สอย

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเฮก
พฤศจิกายน 2569